

Brüsszel, 2015.10.30.
COM(2015) 548 final

**A BIZOTTSÁG JELENTÉSE A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS
AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK**

2014. évi éves jelentés a bővítésre fordított pénzügyi támogatásról

{SWD(2015) 201 final}

BEVEZETÉS

A Bizottság bővítési szakpolitikai céljait az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (a továbbiakban: IPA)¹ támogatja. Az IPA olyan eszköz, amely révén az EU pénzügyi és technikai segítségnyújtással támogatja a bővítési országokban a reformokat. Az IPA az Európai Unió által meghatározott elveknek megfelelően a csatlakozási politikát kísérő eszköz, melynek célja az Európai Unióról szóló szerződés 49. cikkének végrehajtása; ez a cikk az európai uniós tagság lehetőségét ajánlja valamennyi, az Unió alapvető értékeit tiszteletben tartó és azok érvényesítése iránt elkötelezett európai országnak. Az IPA-alapok a csatlakozási eljárás teljes időtartama alatt támogatják az országok kapacitásépítését, így fokozatos, pozitív változásokat érnek el a régióban. 2014-ben a támogatás kedvezményezettjei az alábbiak voltak: Albánia, Bosznia-Hercegovina, Horvátország, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság, Izland, Koszovó, Montenegró, Szerbia és Törökország. Horvátország 2013. júliusi uniós csatlakozása óta már nem IPA-kedvezményezett, de még mindig részesül az átmeneti támogatási eszköz forrásaiból.

Az uniós előcsatlakozási támogatás megbízható befektetésnek minősül mind a bővítési országok, mind pedig az EU jövőjébe. A támogatás segítséget nyújt a kedvezményezettek számára a politikai és gazdasági reformok megvalósításában, felkészíti őket az uniós tagsággal járó jogokra és kötelezettségekre. E reformoknak jobb lehetőségeket kell biztosítaniuk a polgárok számára és olyan standardok elérését kell lehetővé tenniük, amelyek megegyeznek az uniós polgároknak biztosítottakkal. Az előcsatlakozási támogatás segít az EU-nak a fenntartható gazdaságélénkítésre, az energiaellátásra, a közlekedésre, a környezetre és az éghajlatváltozásra stb. irányuló saját célkitűzései megvalósításában is.

Mivel a II. Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (a továbbiakban: IPA II.) csak nemrégiben került bevezetésre, a programok 2014. évi végrehajtása még az elődje, az IPA hatáskörébe tartozott.

---

¹ A Tanács 1085/2006/EK rendelete egy előcsatlakozási támogatási eszköz (IPA) létrehozásáról.

SZAKPOLITIKAI FEJLEMÉNYEK

Az uniós bővítési politika kölcsönösen előnyös a felek számára a béke, a biztonság és a jólét Európában való megteremtése révén. Megszilárdítja az uniós politikai és gazdasági erőt, és hatalmas átalakító ereje van az érintett országokra nézve. A nyugat-balkáni országok számára kulcsfontosságú stabilizációs tényező az uniós tagságnak az uniós tagállamok által biztosított egyértelmű perspektívája. A tagság elősegíti a szükséges feltételek biztosítása felé tett lépéseket, ideértve a stabilizációs és társulási folyamat feltételeit is.

A csatlakozási folyamat kemény, amely szigorú, de tisztességes feltételrendszeren, rögzített kritériumokon és a saját érdek alapján való elbírálás elvén alapul. Ez a szigorú eljárás elengedhetetlen a bővítési politika hitelességének és a bővítési országoknak nyújtott ösztönzők biztosítása szempontjából, hogy azok mélyreható reformokat hajthassanak végre, továbbá hogy az uniós polgárok támogatása is garantált legyen.

A Bizottság egyre nagyobb hangsúlyt fektet arra, hogy a bővítési folyamat során „először a legfontosabb kérdéseket” kezeljék. E megközelítés prioritásként kezeli a jogállamiság elvével és az alapvető jogokkal, a gazdasági kormányzással, a gazdasági versenyképesség javításával és a demokratikus intézmények – beleértve a közigazgatást is – megszilárdításával kapcsolatos reformokat.

A jogállamiság elve és az alapvető jogok: A jogállamiság elve az Uniót megalapozó egyik alapvető érték, továbbá a csatlakozási folyamat központi eleme. Az Unióhoz csatlakozni kívánó országoknak a tárgyalások korai szakaszától kezdve létre kell hozniuk és ösztönözniük kell azon alapvető intézmények megfelelő működését, amelyek a jogállamiság biztosításához szükségesek. Ez kemény munka és a szükséges nemzeti támogatáson felül számottevő technikai és pénzügyi támogatást kíván az Európai Uniótól. A jogállamiság elve a stabil üzleti környezet elengedhetetlen eleme, hiszen jogbiztonságot nyújt a gazdasági szereplők számára, támogatja a fogyasztókat és ösztönzi a beruházásokat, a munkahelyteremtést és a növekedést. A jogállamiság három szempontja kiemelt figyelmet élvez: az igazságügyi reform, a korrupció elleni küzdelem és a szervezett bűnözés elleni küzdelem. Mindhárom területen átfogó munka folyik.

Az alapvető jogokat illetően a Bizottság gondosan nyomon követi a bővítési országokban a polgári, politikai, társadalmi és gazdasági jogokkal és a kisebbségekhez tartozó személyek jogaival összefüggő helyzetet. Az alapvető jogok nagyrészt törvényben rögzítettek. Több tennivaló van még azonban annak biztosítása terén, hogy teljes mértékben tiszteletben tartsák őket.

Gazdasági kormányzás és versenyképesség: A Bizottság megerősítette a gazdasági kormányzás és versenyképesség javítását célzó támogatását a bővítési országokban. Ez kulcsfontosságú a polgárok aggályainak kezelése szempontjából egy olyan tartósan fennálló nehéz gazdasági helyzetben, amelyet magas munkanélküliségi ráta és a beruházások kis mértéke jellemez. Ez a nyugat-balkáni országok számára különösen fontos kérdés, hiszen még egyik sem tekinthető működőképes piacgazdaságnak. A bizottsági támogatás az uniós tagállamok európai szemeszter terén szerzett tapasztalataira épít majd, nagyobb hangsúlyt fektetve az ágazati jellegű strukturális reformokra.

Közigazgatási reform: A jogállamisággal és a gazdasági kormányzással együtt a közigazgatási reform a bővítési folyamat egyik pillére. Mindhárom pillér szoros kapcsolatban van egymással, hiszen a politikai és gazdasági reformok terén elérhető siker szempontjából alapvető fontosságú horizontális kérdésekkel foglalkoznak, és alapot teremtenek az uniós jogszabályok és szabványok végrehajtásához. A demokratikus kormányzáshoz jól működő közigazgatásra van szükség, hiszen közvetlen hatást gyakorol a kormányoknak a közfeladatok ellátására és a versenyképesség és növekedés előmozdítására irányuló képességére is.

A jelenlegi bővítési menetrend a nyugat-balkáni térség országait és Törökországot foglalja magában². 2014 jelentős év volt a nyugat-balkáni térség több országa szempontjából:

Montenegró: további lépéseket tett a csatlakozási tárgyalások tekintetében. Tizenkét fejezetet sikerült megnyitni. Megkezdődött a jogállamiságra irányuló reformok végrehajtása.

Szerbia: A csatlakozási tárgyalások januári megindítása fordulópontot jelentett az ország EU-val folytatott kapcsolatában, mert áthelyeződött a hangsúly a reformprioritásoknak – nevezetesen a jogállamiság elvének és a Koszovóval³ való kapcsolatok normalizálásának – fenntartható módon történő megvalósítására.

Albánia: reformtörekvéseinek elismeréseként és a kívánt feltételrendszer teljesítésében elért eredményekért júniusban megkapta a tagjelölt ország státuszt.

Koszovó: A stabilizációs és társulási megállapodás júliusi parafálása mérföldkő volt az EU és Koszovó közötti kapcsolatban, és a kapcsolatok fókuszát erőteljesebben a kulcsfontosságú reformok, különösen a jogállamiság elvének végrehajtására összpontosította.

Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság tekintetében holtpont alakult ki az EU-hoz való csatlakozási folyamatban. 2014-ben visszaesés volt tapasztalható, nevezetesen a véleménynyilvánítás, a tömegtájékoztatás szabadsága és a bírói kar függetlensége tekintetében.

Bosznia-Hercegovinában továbbra sem volt előrelépés az európai integráció útján. Az év vége felé tartott választások új lendület reményét keltették a sürgős társadalmi-gazdasági reformok kezelése és az ország európai menetrendjében való további előrelépése tekintetében.

Folytatódott a Törökország által vállalt, egyes reformokra vonatkozó kötelezettségvállalások végrehajtása. A bírói kar függetlenségével és az alapvető szabadságok védelmével kapcsolatban tapasztaltak azonban komoly aggályokra adtak okot.

A jószomszédi viszonyok és a regionális együttműködés a stabilizációs és társulási folyamat és a bővítési politika elengedhetetlen elemei. Az említett elemeket 2014-ben fokozott együttműködés és kétoldali szintű kapcsolatok révén megerősítették, többen közt olyan érzékeny területeken is, mint a háborús bűnök, a menekültek visszatérése, többek között a szarajevói folyamathoz⁴ kapcsolódó regionális lakásprogram végrehajtása révén – jelenleg

² Az izlandi kormány 2013. évi határozatát követően a felfüggesztett csatlakozási tárgyalásokat továbbra sem kezdték újra.

³ Ez a megnevezés nem érinti a jogállással kapcsolatos álláspontokat, továbbá összhangban van az 1244 (99) ENSZ BT-határozattal és a Nemzetközi Bíróságnak a koszovói függetlenségi nyilatkozatról szóló véleményével.

⁴ Horvátország, Szerbia, Bosznia-Hercegovina és Montenegró.

folyamatban lévő lakásépítéssel –, valamint a szervezett bűnözés és rendőri együttműködés terén. További lépéseket tettek a régiók közötti összeköttetések fokozása és az infrastrukturális beruházások ösztönzése terén a régióban, beleértve a nyugat-balkáni beruházási keret révén történő beruházásokat is.

Az EU a fent körvonalazott valamennyi területen technikai és pénzügyi támogatás útján támogatja az előrelépést a bővítési országokban. Ez hozzájárul a jól előkészített csatlakozási folyamathoz, amely nemcsak az érintett országoknak nyújt segítséget a szükséges feltételek megteremtésében, hanem azt is biztosítja, hogy a bővítés nem megy az Unió hatékonyságának rovására.

AZ ELŐCSATLAKOZÁSI TÁMOGATÁSRA IRÁNYULÓ STRATÉGIAI KERET

Az EU speciális pénzügyi programok révén jelentős támogatást nyújt a tagjelölt országoknak és a potenciális tagjelölt országoknak. E támogatás stabil, virágzó és jól működő demokratikus társadalmak létrehozásához nyújt segítséget, amelyeket aztán az uniós integráció felé vezető útra terel.

Az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA)

Az uniós pénzügyi támogatást elsősorban az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz révén juttatják célba (IPA). Az IPA 2007-ben jött létre, amely egy sor uniós program és eszköz, többek között a PHARE⁵, az ISPA⁶, a SAPARD⁷ és a CARDS⁸ helyébe lépett. Az IPA lett a kizárólag az előcsatlakozási támogatásban részesülő országoknak nyújtott támogatásra összpontosító egyetlen eszköz, így egyszerűsödhetett a támogatási folyamat.

Az IPA öt különböző alkotóelemet tartalmazott:

1. Átmeneti támogatás és intézményfejlesztés;
2. határon átnyúló együttműködés (az uniós tagállamokkal és egyéb, IPA-ra jogosult országokkal);
3. Regionális fejlesztés (közlekedés, környezet, regionális és gazdasági fejlesztés);
4. Humánerőforrás-fejlesztés (humán tőke megerősítése és a megkülönböztetés elleni küzdelem);
5. Vidékfejlesztés

---

⁵ Lengyelország és Magyarország: Gazdaságaik átalakításához nyújtott támogatás

⁶ Előcsatlakozási Strukturális Politikák Eszköze

⁷ Special Accession Programme for Agriculture and Rural Development (Speciális Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Csatlakozási Program)

⁸ Újjáépítési, fejlesztési és stabilizációs közösségi segítségnyújtás.

Az I. és II. alkotóelem a Bővítési Főigazgatóság (DG ELARG) hatáskörébe tartozott, most pedig az Európai Szomszédspolitikai és a Csatlakozási Tárgyalások Főigazgatósága (DG NEAR) hatáskörébe tartozik és minden kedvezményezett ország előtt nyitott. A többi, a kedvezményezetteket az uniós csatlakozás után a strukturális alapok végrehajtására felkészítő alkotóelem csak a tagjelölt országok számára volt elérhető, és a Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság (DG REGIO), a Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatósága (DG EMPL), illetve a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság (DG AGRI) irányítása alá tartozik.

Az IPA-kedvezményezetteket két kategóriára osztották. Az akkor uniós tagjelölt országok – Horvátország, Törökország és Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság – mind az öt alkotóelemre jogosultak voltak. A potenciális tagjelölt országoknak – Albánia (amely 2014-ben vált tagjelölt országgá), Bosznia-Hercegovina, Montenegró (amely 2010-ben vált tagjelölt országgá), Szerbia (amely 2012-ben vált tagjelölt országgá) és Koszovó – csak az első két alkotóelemre volt jogosultságuk⁹.

Az IPA országos és regionális szinten is megjelent nemzeti programok, több kedvezményezettre irányuló programok és határon átnyúló együttműködés útján.

2011-től 2013-ig Izland is részesült IPA-támogatásban, elsősorban intézményi kapacitásépítésre vonatkozó területek kezelése céljából. Miután az izlandi kormány úgy döntött, hogy 2013 májusában felfüggeszti a csatlakozási tárgyalásokat, a Bizottság úgy határozott, hogy megszünteti az Izlandnak nyújtott támogatást.

Szakpolitikai célok és prioritások

A jogállamiság tisztelete az IPA végrehajtási időszakának kezdetén kiemelt területként jelentkezett. A legtöbb bővítési országban a Bizottság úgy találta, hogy a szervezett bűnözéssel, a korrupcióval és a rosszul működő igazságszolgáltatással szembeni küzdelem alapvető célkitűzések. A közigazgatási reform szintén állandó szükségterület maradt valamennyi uniós bővítési folyamatban. A gazdasági kormányzás az utóbbi időszakban javításra szoruló területként jelentkezett nem utolsósorban az Unióban tapasztalt gazdasági és pénzügyi válság miatt, melynek hatása számottevő volt a nyugat-balkáni térség országaiban is.

2014-ben külön erőfeszítés irányult a politikai prioritások támogatási programokkal és finanszírozással történő összekapcsolására abból a célból, hogy az uniós integrációs folyamat során a legkritikusabb helyre összpontosítsák a támogatást.

Programozási dokumentumok

Az IPA-támogatás a Bizottság bővítési csomagjában foglalt átfogó politikai iránymutatáson alapul. A tervezés és programozás a „többéves indikatív tervezési dokumentumokon” alapul, hároméves időszakot fedett le és frissítésére évente került sor.

Az éves vagy többéves programokat később a Bizottság fogadta el és háromféleképp hajtotta végre:

---

⁹ A tagjelölt országok csak akkor hajthattak végre programokat a III.–V. alkotóelem keretében, miután akkreditációt szereztek a Bizottságtól arra, hogy maguk kezeljék a támogatásokat. Szerbia és Albánia még nem kapott akkreditációt. Montenegró 2014-ben kapott akkreditációt a III. és IV. alkotóelemre.

- közvetlenül a Bizottság által, elsősorban az uniós küldöttségen keresztül, a helyszínen;
- a kedvezményezett országok által, az ún. „decentralizált irányítási rendszer” alkalmazásával;
- uniós tagállamokon keresztül, ami „megosztott irányításként” ismert.

A pénzgazdálkodás decentralizációja

A decentralizált irányítás, amelyet ma „közvetett irányításként” említenek, volt az IPA keretében történő végrehajtás előnyben részesített módszere. Ez azt jelentette, hogy a kedvezményezett országok hatóságai feleltek az IPA-alapok kezeléséért. A kedvezményezett országok voltak az ajánlatkérők és ők feleltek az ajánlatok kezeléséért és a vállalkozók kifizetéséért. Ez a tagjelölt és a potenciális tagjelölt országok felkészítésének egyik módja volt, hogy azok kezelni tudják a jövőben az uniós strukturális alapokat és a Kohéziós Alapot. Az irányítási felelősség kedvezményezett országoknak történő átadását megelőzően a Bizottság számos rendszerellenőrzést végzett, hogy alaposan felmérje az országok kapacitásait. Horvátország, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság és Törökország is olyan ország volt, amely a decentralizált végrehajtási rendszer keretén belül kezelte az alapokat.

IPA II

2014-ben létrehozták az IPA II-t, amely a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozik és a bővítés iránti megújult kötelezettségvállalást képviseli. Az IPA II a demokráciára és a jogállamiság elvére, továbbá a versenyképességre és a növekedésre összpontosít. Az IPA II bevezeti az ágazati megközelítést, az eredményösztönzőket, a költségvetéshez nyújtott támogatást és a tevékenységek rangsorolását is. A főbb infrastrukturális folyosók mentén megvalósított összehangolt beruházások és a nemzetközi pénzügyi szervezetekkel való együttműködés is az IPA II lényeges elemei. A tagjelölt országokban az IPA II keretében nyújtott támogatást a mezőgazdasági és vidékfejlesztés kivételével – amellyel a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság (DG AGRI) foglalkozik – valamennyi ágazatban az Európai Szomszédságpolitika és a Csatlakozási Tárgyalások Főigazgatósága (DG NEAR) hajtja végre.

2014-ben valamennyi országban elfogadták az indikatív stratégiai dokumentumokat, amelyek a 2014–2020 közötti teljes időszakra vonatkoznak, jóllehet az időszak felénél felülvizsgálatra kerül majd sor. A programozási folyamatot ágazatközpontúbbá alakították és a folyamat alapját az ágazati tervezési dokumentumok képezik.

Az uniós támogatás egyéb formái

Bár az IPA több előcsatlakozási támogatási eszközt egyesített, a bővítési országok továbbra is élvezhették az uniós támogatás egyéb formáinak előnyeit is. Különösen említésre méltók a világszintű jelenléttel működő eszközök, mint a demokrácia és az emberi jogok európai eszköze, a Stabilitási Eszköz és a közös kül- és biztonságpolitikai missziók és műveletek. Az EU bizonyos belső eszközök alkalmazási körét a bővítési területre is kiterjesztette: a bővítési országok számára elérhetőek voltak a kutatási programok és olyan válogatott oktatási programok, mint az Erasmus Mundus program.

Az EU a tagállamoktól származó kétoldalú támogatás és az Európai Beruházási Bank (EIB) által nyújtott beruházási hitelek révén is nyújtott támogatást a bővítési országoknak. Uniós küldöttségek dolgoztak azon, hogy biztosítsák az IPA-támogatás és az uniós támogatás egyéb forrásai közötti koherenciát.

A FINANSZÍROZOTT TEVÉKENYSÉGEK, EREDMÉNYEK ÉS HATÁSOK

ALBÁNIA

Az Európai Tanács 2014 júniusában tagjelölt státuszt biztosított Albániának, mellyel elismerte az ország által a kormányzás javítása, a jogállamiság javítása és az emberi jogok védelmének kiterjesztése érdekében végrehajtott alapvető reformokat. Az IPA-támogatás nagymértékben hozzájárult ehhez az uniós integrációs mérföldkönek minősülő teljesítményhez számos sikeres, a kulcsfontosságú reformokra (pl. igazságszolgáltatásra) vonatkozó tanácsadás és végrehajtásuk elősegítése céljából létrehozott projekttel, valamint a közigazgatás és a szolgáltatásnyújtás megerősítésére irányuló kapacitásépítési projektekkel.

2014 az uniós támogatás szempontjából átmeneti év volt. A Bizottság intenzív párbeszédet folytatott a kormánnyal, hogy bemutassa az IPA II új stratégiai keretét és az ágazati támogatás hangsúlyát a nemzeti stratégiák végrehajtásának elősegítésében, fenntartva ugyanakkor az ország számára az uniós csatlakozás szempontjából kiemelt területekre fordított figyelmet. Ennek eredményeképp megszületett a 2014–20-ra vonatkozó új IPA II országstratégiai dokumentum. A 2014. évi IPA-program magában foglalja az ágazati költségvetés támogatását célzó első műveleteket, amelyek célja az albán államháztartási gazdálkodás reformstratégiájának támogatása.

Egy számos ágazatot (pl. közlekedés, mezőgazdaság, kkv-k, szakképzés) lefedő és a versenyképességgel és gazdasági növekedéssel közvetlen kapcsolatban álló, megközelítőleg 216 millió EUR értékű projektportfólióval az uniós pénzügyi támogatás továbbra is stratégiai szerepet tölt be az ország fejlesztési folyamatában. A nemzetközi pénzügyi szervezetekkel való együttműködés továbbra is produktív, mivel az IPA-műveletek jelentős összegeket képesek mobilizálni kölcsönök, különösen az infrastruktúra fejlesztésére fordított kölcsönök formájában. Következésképp Albánia első támogatója még mindig az EU.

Sikertörténet – A bűnüldözési kapacitások konszolidációja Albániában – PAMECA IV támogatási misszió

A PAMECA keretében tizenöt magas rangú nemzetközi és nemzeti rendőrtisztviselőből és ügyészből álló csapatot küldtek, akik együttműködnek az albán állami rendőrséggel, hogy javítsák annak szervezeti, adminisztratív, technikai és erőforrás-gazdálkodási kapacitásait, valamint fokozzák az ügyészséggel és egyéb kapcsolódó bűnüldöző hatósággal való koordinációt.

A büntetőeljárásokat illetően a misszió azonosította az aggodalomra okot adó főbb kritikus területeket, és számottevő mértékben hozzájárult ahhoz, hogy átirányítsa a figyelmet a jelentéktelen vagy közepesen súlyos ügyekről a nagy jelentőségű ügyekre, ideértve a magas szintű korrupciós ügyekben folytatott proaktív nyomozást is. A közúti forgalomirányításról szóló képzési és tanácsadási tevékenységeknek köszönhetően az albán állami rendőrség jelenleg szigorúan és következetesen betartatja a közlekedési szabályokat. A misszió közvetlenül részt vett sikeres kábítószer-ellenes műveletek előkészítésében, például a 2014 júniusában a görög határ közelében fekvő Lazarat nevű faluban végrehajtott intervencióban, amely során felszámolták a marihuánatelepet. A művelet egyértelműen megmutatta a kábítószercsempészek számára, hogy véget ért a kábítószer-előállításának megakadályozásában tapasztalt büntetlenség és passzivitás ideje.

A csapat továbbá átdolgozta a csempészet csomópontjaként ismert Durrës kikötőjében alkalmazott konténerkezelési eljárásokat, ahol fokozott ellenőrzésre van szükség a konténerek átvizsgálásához. A PAMECA részt vett az Európával folytatott operatív és stratégiai együttműködésről szóló (2014 májusában ratifikált) megállapodás előkészítésében, valamint az albán állami rendőrségről szóló új törvény megalkotásában is.

BOSZNIA-HERCEGOVINA

2014-ben kihívásokkal teli politikai környezetben folytatódott Bosznia-Hercegovinában az IPA-támogatás programozása és végrehajtása, amelyet az országot 2014 májusában sújtó katasztrofális áradások is számottevő mértékben befolyásoltak.

A 2013-as megszakítást követően újrakezdődött az IPA II-re való felkészülés, melynek eredményeképp 2014 decemberében elfogadták a Bosznia-Hercegovinára vonatkozó IPA II indikatív stratégiai dokumentumot. A dokumentum azonban csupán a 2014–2017 közötti időszakra vonatkozik és átfogó uniós koordinációs mechanizmus hiányában a pénzüsszegeket csak négy olyan ágazatra allokálják, amelyekre vonatkozóan léteznek megállapodás tárgyát képező koordinációs stratégiák és elegendő együttműködési struktúrák.

A 2014 elején lezajlott széles körű, polgárok által irányított tiltakozások rávilágítottak a társadalmi-gazdasági helyzet instabil voltára. A Bizottság három kezdeményezést indított útjára, hogy áthelyezze a hangsúlyt a reformokra és a polgárok számára közvetlen aggodalmat jelentő kérdésekre: többek között létrehozta az EU– Bosznia-Hercegovina munkacsoportot az uniós finanszírozású projektek végrehajtásának felgyorsítása érdekében. A munkacsoport a miniszterelnöki szint bevonása ellenére csekély eredményt ért el.

A 2014 májusában történt áradásokat követően a legnagyobb kihívást az jelentette, hogy az Unió gyors és hatékony támogatást nyújtson Bosznia-Hercegovinának az áradás következményeinek kezeléséhez. Az EU az IPA-támogatás azonnali újraelosztásának köszönhetően 42 millió EUR-t fordított a helyreállítás és újjáépítés támogatására. További 41 millió EUR-t különített el az év vége előtt.

Sikertörténet – Árvíz-kár-helyreállítás

A 2014 júliusában útnak indított *Árvíz-kár-helyreállítási program* végrehajtása (43,52 millió EUR, amelyből 42,24 millió EUR-t az EU biztosít) számos kézzel fogható eredményt hozott: fokozatosan visszaálltak a rendes életkörülmények a helyi közösségekben és biztosított volt a segítségnyújtás a májusi árvíz által sújtott, legkiszolgáltatottabb helyzetben lévő személyeknek. Az Egyesült Nemzetek Fejlesztési Programja (UNDP) által az ENSZ Gyermekalappal (UNICEF) és a Nemzetközi Migrációs Szervezettel (IOM) együttműködésben végrehajtott program a közszolgáltatások és az infrastruktúra helyreállítására, a legkiszolgáltatottabb helyzetben lévő személyek számára lakóegységek biztosítására és a helyi közösségek társadalmi-gazdasági helyreállítására összpontosított.

A végrehajtás első hat hónapjában az alábbi eredmények születtek: 671 felújított lakóingatlan, 337 felújítása folyamatban; 66 felújított középület, további 31 még folyamatban van és 19 a közbeszerzés vagy projekttervezés különböző fázisában tart; 32 kommunális infrastrukturális projekt zárult le és 26 van még folyamatban; további települések felmérése is befejeződött, új infrastrukturális projektekkel, amelyeket a végrehajtás folytatása érdekében ki kell választani.

A gazdaságélénkítési alkotóelemet illetően a kimutatásban 48 bankgarancia szerepelt, és összesen 1,27 millió EUR összegű kiegészítő kifizetésre került sor.

HORVÁTORSZÁG

2014-ben Horvátország továbbra is aktívan folytatta az intézkedések végrehajtását az uniós tagsággal járó kötelezettségek teljesítése érdekében, kapacitásainak további megszilárdítása céljából. 2013. július 1-jétől Horvátország az Európai Unió tagállama.

Az IPA I. és II. alkotóeleme keretében 2014 folyamán konszolidálták a 2013-ban már létrehozott, az IPA-alapok decentralizált irányítását szolgáló megfelelő intézményi felépítést a belső eljárási szabályzat további javítása, valamint a nemzeti programengedélyező és a lebonyolító szervezet vezetője, valamint a lebonyolító szervezeten belül működő testületek és felelős személyek között fennálló működő végrehajtási és operatív megállapodások révén. Eljárási szabályzat került kidolgozásra a rendszeren belül működő valamennyi testületre vonatkozóan, amelyben szerepel az összes folyamat és eljárás és a kidolgozott ellenőrzési nyomvonalak egyértelmű leírása. Továbbra is teljesen működőképese az IPA irányítási és ellenőrzési rendszerei.

Sikertörténet - A bíróságok átszervezése és ésszerűsítése

A legfontosabb reformintézkedések egyike a bírói hálózat átszervezésének és ésszerűsítésének jelenleg folyamatban lévő végrehajtásával függ össze. E folyamat részeként és az átszervezés és ésszerűsítés alapjaként a horvát parlament 2014 októberében elfogadta a bírósági térségekről és helyekről szóló új törvényt, amely a városi és megyei bíróságokon 2015. április 1-jétől, a szabálysértési bíróságokon pedig 2015. július 1-jétől alkalmazandó. A törvény értelmében Horvátországot 15 igazságügyi térségre osztották oly módon, hogy 15 kerületi bíróság, 24 városi bíróság és 22 szabálysértési bíróság jön létre, ami 43 városi bírósággal és 39 szabálysértési bírósággal jelent kevesebbet. Ez az új szerveződés lehetőséget teremt a specializációra, a nagyobb mobilitásra és a bírók kiegyensúlyozottabb munkaterhelésére, valamint a bírói gyakorlat összehangolására.

Ily módon csökken az igazságügyi irányítási személyzet létszáma is, ami lehetővé teszi majd a költségcsökkentést és az igazságszolgáltatás eredményesebb működését (pl. kiegyenlített munkaterhelést, a bírósági eljárások időtartamának rövidülését, az ügyhátralék csökkentését). A polgárok számára azonban továbbra is ugyanolyan módon biztosított a városi és a szabálysértési bíróságokhoz való hozzáférés, mint az új törvény hatálybalépése előtt. A működésüket felfüggesztő jelenlegi városi és szabálysértési bíróságokat, valamint a városi és a szabálysértési bíróságok jelenlegi szolgáltatásait szervezik át az új városi és szabálysértési bíróságok teljes munkaidős hivatalaivá.

MACEDÓNIA VOLT JUGOSZLÁV KÖZTÁRSASÁG 2015.

Az IPA-támogatás továbbra is lényeges szerepet tölt be a Bővítési Főigazgatóság által Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságra vonatkozóan az éves irányítási tervben meghatározott általános célkitűzések teljesítésében.

Az IPA II-t illetően az országra vonatkozó indikatív stratégiai dokumentumot 2014. augusztus 19-én fogadták el. A 2014. évi IPA II programot 2014. december 17-én fogadták el. A program egy éves és egy többéves cselekvési programból áll.

Az éves program három ágazatra terjed ki: demokrácia és kormányzás; a jogállamiság elve és alapvető jogok; versenyképesség és innováció, összesen 52,7 millió EUR költségvetéssel. A többéves program a környezet- és éghajlatvédelemre és közlekedésre irányuló ágazati operatív programok végrehajtásának első három évét fedezi összesen 81 millió EUR értékben.

Az IPA II keretében a 2014–2020-ra vonatkozó vidékfejlesztési programot 2014 decemberében hagyták jóvá. A 7 évre vonatkozó költségvetés 60 millió EUR összeget tesz ki, az első négy évre szerényebb mértékű allokációkkal és az időszak vége felé növekvő összegekkel kalkulálva.

Az IPA I keretében nyújtott pénzügyi támogatás végrehajtását illetően továbbra is aggodalomra ad okot a kötelezettségvállalások visszavonása és a decentralizált végrehajtási rendszer alá tartozó programok forrásai jövőbeli elvesztésének kockázata. 2013-hoz képest romlott az ajánlatkérések helyzete. 2014-ben 41,6 millió EUR veszett el valamennyi IPA-alkotóelem keretében. Az országban működő lebonyolító szervezetek számos strukturális problémával küzdenek, amelyek kedvezőtlen hatást gyakorolnak teljesítményükre és végső soron az IPA-források időben történő felhasználására. A 2011-re, 2012-re és 2013-ra vonatkozó fennmaradó nemzeti programok nem kezdődtek el 2014-ben.

Sikertörténet - A vámigazgatási szerv megszilárdítása

Az *A vámigazgatási szerv kapacitásának megszilárdítása* elnevezésű projekt három szerződésből áll (teljes uniós hozzájárulás: 2 428 301,25 EUR). A projekt magában foglalta a szoftverfejlesztést, a kedvezményezett intézménynek a szoftverfejlesztési projekt irányítása és az integrált vámtarifa-környezet terén szükséges eljárások és szervezeti felépítés kialakítása kapcsán nyújtott támogatást, valamint a szoftveralkalmazás használatának támogatása érdekében szükséges hardverekkel való ellátást. Szükséges volt a szoftvertervezés kiigazítása és egyedi megoldásként való kifejlesztése. A kidolgozott rendszert a vámigazgatási szerv és a vámkezelés folyamatában érintett gazdasági szereplők egyaránt alkalmazni fogják.

KOSZOVÓ

2014-ben a Bizottság bevezette Koszovó kormányának az IPA II és programozási folyamatát, továbbá szorosan együttműködött valamennyi érdekelt féllel annak érdekében, hogy mindenki tisztában legyen az új megközelítéssel. Számos ülést szerveztek az IPA II új kerete és az új pénzügyi szabályzat bemutatása és megvitatása céljából. A 2014-es éves programot 2014 novemberében az IPA-bizottság előkészítette és jóváhagyta, 2014 decemberében pedig 66,05 millió EUR összegű allokációval elfogadta.

2014-ben zökkenőmentesen folytatódott az IPA I programok végrehajtása, ideértve a 2013. évi IPA program konkrét megvalósítását a Pristina és Belgrád között 2013. április 19-i párbeszédről szóló megállapodás elősegítéseként. Az Igazságügyi Palota építése, mint a koszovói jogállamiság javítását elősegítő jelentős infrastrukturális projekt, 2014 végén lezárult.

A határon átnyúló együttműködési programokat illetően 2014 során számos nehézséggel kellett szembenézni, ami ahhoz vezetett, hogy nem sikerült szerződéseket kötni az Albánia–Koszovó közötti határon átnyúló együttműködési program projektjeinek finanszírozása céljából 2011-re vonatkozóan előirányzott allokációk és a Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság–Koszovó közötti határon átnyúló együttműködési program projektjeinek finanszírozása céljából 2010-re vonatkozóan előirányzott allokációk tekintetében. Intézkedések bevezetésére került sor a határon átnyúló együttműködési programok kezelésével kapcsolatos kockázatok megelőzése és enyhítése céljából. Mindazonáltal a két program többi allokációját sikeresen szerződésbe foglalták; a nyertes projektek 2015-ben veszik kezdetüket. Elfogadták a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó, Koszovó és Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság, Albánia és Montenegró közötti határon átnyúló együttműködési programokat és a kapcsolódó 2014-es évi allokációkat is.

Sikertörténet

IPA 2011: EU – közösségi stabilizációs program II. ütem (EU–CSP II) – (3 millió EUR)

A projekt a végrehajtás végső szakaszához közelít. Az intézkedés konkrét célkitűzése a társadalmi-gazdasági fenntarthatóság és az etnikai kisebbségben lévő közösségek integrálásának megszilárdítása volt – életképes bevételek és a munkahelyteremtés támogatása révén Koszovó tágabb értelemben vett gazdaságában és társadalmában. Ezen intézkedés keretében eddig 284 közösség alapú projekt támogatása valósult meg, amelyből 220 egyéni vállalkozók támogatását, 64 pedig a közösségi fejlesztést szolgálta. E projektek révén összesen mintegy 800 munkahelyet sikerült teremteni/biztosítani a közösségi területeken.

MONTENEGRÓ

Montenegró 2014-ben további eredményeket ért el a csatlakozási tárgyalások során. Az év során tíz további fejezet nyílt meg, elérve ezzel a tizenhat megnyitott fejezetet, melyekből két fejezetet ideiglenesen lezártak. A Montenegróra vonatkozó uniós pénzügyi támogatás programozása és végrehajtása 2014-ben a folyamatban lévő csatlakozási tárgyalások és a 2014–2020-as pénzügyi időszakra vonatkozó IPA II keretre való átállás jegyében zajlott.

Az IPA programozását illetően a 2014-ben tett erőfeszítések a 2014–2020 közötti időszakban Montenegróra vonatkozó indikatív stratégiai dokumentum véglegesítésére és a 2014-es éves cselekvési program elkészítésére összpontosultak. Ezen túlmenően az ország lépéseket tett az ágazati megközelítés végrehajtása érdekében, előkészítette az összes IPA-ágazatra vonatkozó tervezési dokumentumokat, valamint megkezdte a jövőbeni ágazati költségvetés-támogatási műveletek előkészületeit.

2014-ben folytatódott az IPA I keretében nyújtott pénzügyi támogatás végrehajtása. Az IPA I. alkotóelemének 2007–2011 közötti időszakra vonatkozó programjaival kapcsolatban minden szerződést megkötöttek, és jó úton haladnak a 2012–2013 közötti időszakra vonatkozó IPA-programok is. Az IPA II. alkotóeleme is magas végrehajtási arányt mutatott. 2014 végén 212 IPA-szerződés volt folyamatban, 86,5 millió EUR értékben.

2014-ben Montenegró számára irányadó jelleggel 39,6 millió EUR összeget különítettek el. A 2014. évi cselekvési programra elkülönített források összege 35,7 millió EUR, a maradékot pedig a civil társadalmi eszközbe és a regionális lakásprogramba irányították.

2014 során Montenegró jó eredményeket ért el a decentralizált irányításra való előkészületek terén; az IPA III. és IV. alkotóelemére vonatkozó irányítás átruházását 2014 áprilisában és júliusában véglegesítették.

Sikertörténet

IPA 2008–2009 MARUBI: a turizmus ösztönzését célzó szövetkezeti modell (423 504 EUR)

A MARUBI-projekt célkitűzése a Shkodra-Ulcinj határon átnyúló terület gazdasági fejlesztésének fokozása volt, kihasználva annak turisztikai potenciálját és hangsúlyozva a terület közös kulturális örökségét és természeti szépségeit. A projekt keretében arra törekedtek, hogy átvizsgálják és osztályozzák a Marubi család híres fényképeit, valamint hogy megtervezzenek egy konkrét útvonalat, amely összekapcsolja és értékke alakítja a régió gazdag művészi és történelmi örökségét, továbbá hozzájárul a turisták és a látogatók odavonásához és szórakoztatásához. A projekt eredménye a Marubi-út és a Marubi-gyűjteményből összeállított állandó vándorkiállítás. A projekt ezenfelül növelte a helyi gazdasági és turisztikai szereplők kompetenciáját, eszközöket dolgozott ki a turizmus ösztönzéséhez, továbbá integrálta a Marubi-örökséget a helyi és európai hálózatokba.

A projekt kiterjed/tartalmazza a határon átnyúló együttműködés bevált gyakorlatainak valamennyi szempontjára/-t, ideértve a partnerséget, a hatást, a hálózatépítést, a láthatóságot és a fenntarthatóságot. Eddig rendkívül innovatívnak és hatékónak tartják, és a terjesztés és a fenntarthatóság szempontjából is remek kilátásokkal rendelkezik. Összességében a határon átnyúló érdekelt felek elismerték, hogy a projekt különösen fontos a helyi közösségek gazdasági kilátásai és kulturális élete szempontjából. Ezenkívül vannak arra utaló jelek, hogy a helyi turisztikai szervezetek és egyéb érdekelt felek biztosítani fogják az eredmények fenntarthatóságát.

SZERBIA

A tagjelölt státusz 2013. évi biztosítását követően 2014 januárjában kormányközi konferencia keretében megkezdődtek az uniós csatlakozási tárgyalások. Augusztusban a Bizottság elfogadta Szerbia 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó indikatív stratégiai dokumentumát. Ez az uniós pénzügyi támogatás kulcsfontosságú ágazatainak pénzügyi szempontból való feltérképezését szolgáló fontos konzultációs folyamat eredménye volt. Ezzel párhuzamosan decemberben készítették el és fogadták el a 2014. évi IPA-programot. A szerb hatóságok – az ágazati koordináció ágazati munkacsoportokkal történő javítása és az ágazati stratégiai keretek javítása révén – továbbra is az ágazati megközelítés irányába mozdultak el. Az infrastrukturális beruházások kiválasztásának és előkészítésének javítása érdekében a szerb hatóságok elfogadták az egységes projektkezelési rendszer kidolgozására irányuló módszertant.

Szerbiát súlyosan érintette a 2014. májusi árvíz. Jelentős összegeket különítettek el helyreállításra és újjáépítésre a korábbi programokból történő újraelosztás révén és a Szerbiára vonatkozó 2014. évi IPA-allokáció részeként.

Szerbiát 2014 márciusában irányítás-átruházási jogkörrel ruházták fel az uniós források kezelése céljából. A 2013. évi IPA e részének decentralizált irányítás keretében történő végrehajtására irányuló pénzügyi megállapodást júniusban írták alá. A kormány júliusi átszervezése azonban késedelmet okozott a végrehajtásban.

Sikertörténet – Uniós árvízsegély-program Szerbiában

2014 májusában Szerbiát pusztító árvíz sújtotta, amely legalább 50 emberéletet követelt és becslések szerint 1,7 milliárd EUR-nyi kárt okozott. Az Európai Unió példa nélküli szolidaritásvállalásként azonnali támogatást nyújtott uniós polgári védelmi mechanizmusán keresztül. Összesen 16 tagállam kínálta fel segítségét, például motorcsónakokat, helikoptereket, szivattyúkat, humanitárius egységcsomagokat és több mint 300 segélymunkást küldtek Szerbiába. Az uniós polgári védelmi csapatot azért küldték Szerbiába, hogy hozzájáruljon a segítségnyújtási műveletek koordinálásához és támogassa a mentési műveleteket. Az EU továbbá 1 millió EUR értékű humanitárius segítséget nyújtott, hogy támogassa a legkiszolgáltatottabb helyzetben lévő személyeket Szerbiában. A finanszírozást többek között élelmiszersegélyre, valamint tiszta víz, az egészségügyi ellátás és higiénia biztosítására fordították.

Míg a polgári védelmi csapatok a helyszínen voltak bevetésen, az Európai Bizottság rekordidő alatt 30 millió EUR értékű IPA-forrást különített el az uniós árvízsegély-programra. A program 2014 júliusában indult a 24 leginkább érintett településen az iskolák, óvodák és magánházak újjáépítésének, valamint középületek és közutak helyreállításának támogatása céljából. A program keretében az EU gazdasági támogatást is nyújt a kis- és középvállalkozásoknak, az árvíz által érintett gazdáknak pedig vetőmagot és állatállományt biztosít.

Az év végére felépült 93 új ház, felújítottak 685 megrongálódott házat, 200 kis- és középvállalkozást támogattak jövedelemteremtő tevékenységek helyreállítása céljából, újjáépítettek több mint 11 000 gyermeket és tanulót befogadó 13 iskolát, továbbá 9600 gazdálkodó család részesült búzavetőmagban, műtrágyában, gyümölcsfa-csemetében és állati takarmányban; valamint 11,5 km hosszú úthálózat épült újjá, amelyet több mint 500 000 polgár használ.

Egy 72 millió EUR értékű kiegészítő csomagot különítettek el decemberben a középtávú újjáépítési és helyreállítási műveletek és a hosszú távú kapacitásépítés, az árvíz-megelőzés és -védelem, valamint a folyógazdálkodás támogatása céljából.

TÖRÖKORSZÁG

Az új stratégiai és eredményorientált előcsatlakozási támogatási eszközre támaszkodva 2014 augusztusában elfogadták Törökország 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó indikatív stratégiai dokumentumát. A dokumentum keretet biztosít az országnak nyújtott uniós pénzügyi támogatáshoz a bővítési politikában meghatározott politikai prioritásokkal összhangban.

Elfogadták a 2014-es első éves cselekvési programot és négy ágazati többéves programot is. Az IPA II pénzügyi támogatása kevés kulcsfontosságú területre történő összpontosításának céljából a javasolt 2014. évi éves cselekvési program elsősorban a demokrácia, a kormányzás, a jogállamiság és az alapvető jogok megerősítésére helyezi a hangsúlyt. Az ágazati éves programok célja, hogy a környezet és éghajlatváltozás, a közlekedés, a versenyképesség, a foglalkoztatás és a társadalmi befogadás terén megvalósuló beruházások támogatása révén hozzájáruljon Törökország társadalmi-gazdasági fejlődéséhez. Az IPA II 2014–2020-ra vonatkozó vidékfejlesztési programját 2014 decemberében fogadták el. A 7 évre szóló költségvetés összege 801 millió EUR.

Folytatódott a megkezdett programok végrehajtása, hozzájárulva a reformfolyamathoz és az alapvető jogok előmozdításához olyan tevékenységek útján, mint a török büntető igazságszolgáltatási rendszer javításának támogatása vagy a speciális igényű gyermekek megfelelő iskoláztatási feltételei fejlesztésének kiegészítése. Az IPA támogatta Törökország társadalmi-gazdasági fejlődését is és elősegítette a regionális aránytalanságok kiküszöbölését, nagy hangsúlyt fektetve Törökország délkeleti részére. Az IPA ugyanúgy alapvető szerepet tölt be az uniós vívmányokkal való összehangolás ösztönzésében, forrást biztosítva olyan szerteágazó területeken, mint az energiaügy, a társasági jog, a vállalkozás- és iparpolitika, a mezőgazdaság és vidékfejlesztés, a statisztika, a tudomány és a kutatás.

Az IPA egyre nagyobb szerepet játszik abban is, hogy segítsen Törökországnak kezelni a szomszédos Szíriában és Irakban zajló válság területén tapasztalt következményeit. Törökország több mint 1,6 millió szíriai lakost fogadott be. Az Unió – elismerve Törökország hatalmas erőfeszítését – megvizsgálta a további segítségnyújtás minden lehetséges módját. Ebben az összefüggésben 2014 végén egy új kiegészítő IPA-intézkedést (40 millió EUR összegben) irányoztak elő a nemzeti hatóságokkal és az ENSZ-szervezetekkel együttműködésben a hatóságok támogatása céljából, hogy azok reagálni tudjanak a menekültek egyre nagyobb áradatára, ami súlyos nyomást gyakorol Törökország migrációkezelési és menekültügyi rendszerére, települési infrastruktúrájára és szolgáltatásaira.

Sikertörténet – Az energiahálózatok összekapcsolása

2014 decemberében sikeresen lezárult a „A török villamosenergia-átviteli vállalat szerkezete és kapacitása javításának (TEIAS)” (1,8 millió EUR-nyi uniós hozzájárulás) támogatására irányuló projekt. A projekt célja az volt, hogy támogassa Törökországot az uniós villamosenergia-hálózattal való teljes körű integráció, továbbá a munkahelyi biztonság, valamint az igazgatók, az üzemeltetésért és karbantartásért felelős személyzet számára indított teljesítménnyel kapcsolatos képzések biztosítása érdekében tett erőfeszítéseiben. A projekt pozitív eredményeket hozott, melyek mindkét oldalon lehetővé tették a piaci résztvevők számára, hogy folyamatosan és megszakítás nélkül történjen a villamosenergia-átvitel. Egyedülállóan mondható a tekintetben, hogy a villamosenergia-piaci átvitelrendszer-üzemeltetők európai hálózatával (ENTSO-E) történő összekapcsolás révén hozzájárult

Törökország fizikai integrációjához. Az átvitelrendszer-üzemeltető egyik elsődleges célja ma mind a török, mind az európai villamosenergia-piacon az, hogy biztosítsa létesítményeinek megszakítás nélküli üzemben tartását az év minden napján.

TÖBB ORSZÁG SZINTJE

Folytatódott a regionális együttműködés olyan regionális fórumokon belül, mint az Energiaközösség, a Közép-európai Szabadkereskedelmi Megállapodás (CEFTA), a Délkelet-európai Közlekedési Megfigyelő Állomás (SEETO) és a Regionális Közigazgatási Képzési Központ (ReSPA). 2014-ben tovább erősödött a regionális integrációt szorgalmazó szerv, a Regionális Együttműködési Tanács (RCC) szerepe is. Az RCC folytatta a délkelet-európai EU 2020-ra épülő, 2014–2016-ra vonatkozó stratégiájának végrehajtását.

A berlini folyamat a 2014. augusztus 28-án Berlinben tartott csúcstalálkozóval és a 2014. október 23-án Belgrádban tartott WB-6 konferenciával kezdődött, amelynek eredményeként elfogadtak egy, a nyugat-balkáni térség és közeli szomszédságának politikai elkötelezettségét tükröző együttes nyilatkozatot annak érdekében, hogy az összeköttetésekkel kapcsolatos menetrend terén előre léphessenek és az elkövetkező években több kézzel fogható eredmény szülessen.

A bővítési stratégia prioritásaival összhangban a több országra irányuló pénzügyi támogatás a 2014-es időszakban elősegítette az előrehaladást a jogállamiság, a közigazgatási reform és a gazdasági kormányzás terén.

A nyugat-balkáni térségben a gazdaságélénkítés alátámasztása érdekében a nyugat-balkáni beruházási kereten (WBIF) belül jóváhagyták az infrastruktúrafejlesztésre irányuló új projekteket, valamint elsősorban a Nyugat-balkáni Vállalkozásfejlesztési és Innovációs Eszköz (Enterprise Development and Innovation Facility - EDIF) révén a versenyképesség, továbbá a humán erőforrás-fejlesztés/képzés területén zajló projekteket.

Sikertörténetek

A nyugat-balkáni beruházási keret (WBIF)

Uniós hozzájárulás: 250 millió EUR

Kezdő dátum: 2009 – folyamatban

Eredmények: Megtérülést ígérő beruházási projektek előkészítése; Technikai segítségnyújtás, megvalósíthatósági tanulmányok, környezeti hatásvizsgálatok

A WBIF a stratégiai beruházásokra vonatkozó pénzügyi és technikai támogatás biztosítása révén támogatja a társadalmi-gazdasági fejlesztést és az uniós csatlakozást a nyugat-balkáni térségben. Összekapcsolja az Előcsatlakozási Támogatási Eszközből (IPA) származó forrásokat a nemzetközi pénzügyi szervezetek, bilaterális donorkok és a nyugat-balkáni térség kormányainak eszközeivel. A WBIF kezdete óta kiemelt fontosságú beruházásokat támogatott, amelyek értéke megközelítőleg 13 milliárd EUR-ra tehető.

Civil Társadalmi Eszköz

Uniós hozzájárulás: 11,2 millió EUR;

Kezdő dátum: 2012. december – 2014. december

Eredmények: A nyugat-balkáni térségből, Törökországból és Európából összesen 172 civil társadalmi szervezet működik az IPA pénzügyi támogatásával, 18 hálózat keretében. A folyamatban lévő támogatások hatására számos eredmény született, példák a következők:

PÉNZÜGYI ADATOK

IPA I

	Előirányzatok	Kifizetések
Albánia	537 017 522	288 139 323
Bosznia-Hercegovina	571 773 967	370 377 054
Horvátország	818 568 685	460 314 577
Koszovó	685 782 927	486 699 110
Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság	542 844 358	273 049 040
Montenegró	211 489 565	143 423 580
Szerbia	1 367 009 190	906 220 245
Törökország	4 427 864 616	2 578 261 545
Izland	34 837 163	5 744 810
Regionális programok	1 357 355 546	1 051 332 151
Összesen	10 554 543 540	6 563 561 434
Főigazgatóságokénti felosztásban		
NEAR	6 501 845 269	4 406 417 400
REGIO	2 532 823 587	1 358 299 165
EMPL	572 885 566	326 024 002
AGRI	946989117,7	472820867,1
	10 554 543 540	6 563 561 434

IPA II

	Előirányzatok	Kifizetések
Albánia	66 746 389	0
Bosznia-Hercegovina	73 581 834	0
Bosznia-Hercegovina – a Főképviseelő Hivatala	3 532 478	3 532 478
Koszovó	66 050 000	0
Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság	76 717 811	0
Montenegró	35 707 300	0
Szerbia	187 090 000	0
Törökország	614 600 000	0
Több kedvezményezettre irányuló programok	222 442 000	1 098 159

Összesen	1 346 467 812	4 630 637
Főigazgatóságokénti felosztásban		
NEAR	1 272 467 812	4 630 637
AGRI	74 000 000	0

Az IPA I-re allokált juttatások: A 2007–2013 között elfogadott finanszírozási döntések összegei (az uniós költségvetésben visszajuttatott, fel nem használt alapok nélkül).

Az IPA II-re allokált juttatások: A 2014-ben elfogadott pénzügyi döntések összegei

Kifizetések: Az Európai Bizottság által a vállalkozónak (közvetlen irányítás esetében) / kedvezményezett országnak vagy nemzetközi szervezetnek (közvetett irányítás esetében) 2014. december 31-ig kifizetett összegek.

Horvátország esetében a Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság (DG REGIO) és a Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatósága (DG EMPL) által kezelt korábbi IPA-támogatás (III. és IV. alkotóelem és a II. alkotóelem része) a csatlakozási szerződésben foglaltak szerint jelenleg a strukturális alapokra vonatkozó rendeletek hatálya alá tartozik. A kifizetésre vonatkozó adatok az ország tagállammá válásának időpontjáig (2013. július 1.) vannak megadva. A többi alkotóelem szerinti támogatás továbbra is az IPA hatálya alá tartozik; a kifizetés adatai 2014 végéig szerepelnek.